

Insektsbevakning 2026

Nytt upplägg och bättre beslutsstöd

Spanar efter insekter. Deltagare vid första planeringsmötet för insektsbevakningen (NBR, Jordbruksverket, Hushållningssällskapet Skåne och Agricenter) letar efter första insekterna för året.

Inför säsongen 2026 startar insektsbevakningen i sockerbetor med nya förut-sättningar. Effekten av fröbetning med Buteo Start kommer att följas med stort intresse och protokollet för bevakning av skadeinsekter är uppdaterat och sker nu med största noggrannhet. Även historiska data kommer snart att vara tillgängliga för den som är extra intresserad.

För att förbereda de sista detaljerna inför årets insektsbevakning hölls ett första planeringsmöte i NBR:s nya lokaler, med deltagare från Jordbruksverket, Hushållningssällskapet Skåne och Agricenter.

Stabil start på säsongen

Buteo Start är en ny fröbetning mot insekter med det verk-samma ämnet flupyradifuron. Medlet tas upp av den unga plantan och ger ett systemiskt

skydd under etableringen, vilket kan minska tidiga skador från insekter och därmed bidra till jämnare uppkomst. Effekten är främst riktad mot tidiga skadeinsekter som till exempel lilla betbaggen, trips och jordloppor. Fröbetningen ersätter inte den löpande fältuppföljningen, men kan ge plantan en bättre start när tidig insektsaktivitet sammanfaller med uppkomst. Enligt information från Agricenter har cirka 50 pro-

cent av de frön som beställts av svenska odlare i år Buteo Start-behandling.

Enhetligt protokoll

Insektsbevakningen utförs av NBR tillsammans med Jordbruksverket, Hushållningssällskapet Skåne och Agricenter i 17 utvalda fält spridda i odlingsområdet. En ruta anpassad till lantbrukarens sprutbredd och cirka 25 meter lång markeras ut med hörnpinnar och lämnas obehandlad med insekticider. Om en insektsbehandling görs i fältet markeras en ny ruta upp som också den följs, vilket möjliggör jämförelser mellan behandlade och obehandlade ytor. Varje vecka görs sedan observationer på samma 25 utvalda plantor, från vecka 16 till sista veckan i juni eller första veckan i juli.

Etablering och utveckling

Som grund för tolkning av insektsskador registreras plantantal per 50 löpmeter samt plantornas utvecklingsstadium enligt BBCH-skalan. Under de första fyra veckorna bedöms även jordskorpa och vattentillgång, eftersom dessa faktorer har stor betydelse för uppkomst och tidig tillväxt. Denna information är viktig för att skilja mellan effekter av etablering och faktiska angrepp av skadeinsekter.

Viktiga insekter

Bevakningen omfattar samtliga viktiga skadeinsekter i sockerbetor, med särskilt fokus på tidiga skadeinsekter under etableringen. Skador orsakade av lilla betbaggen och trips bedöms både under och över jord, där den högsta andelen

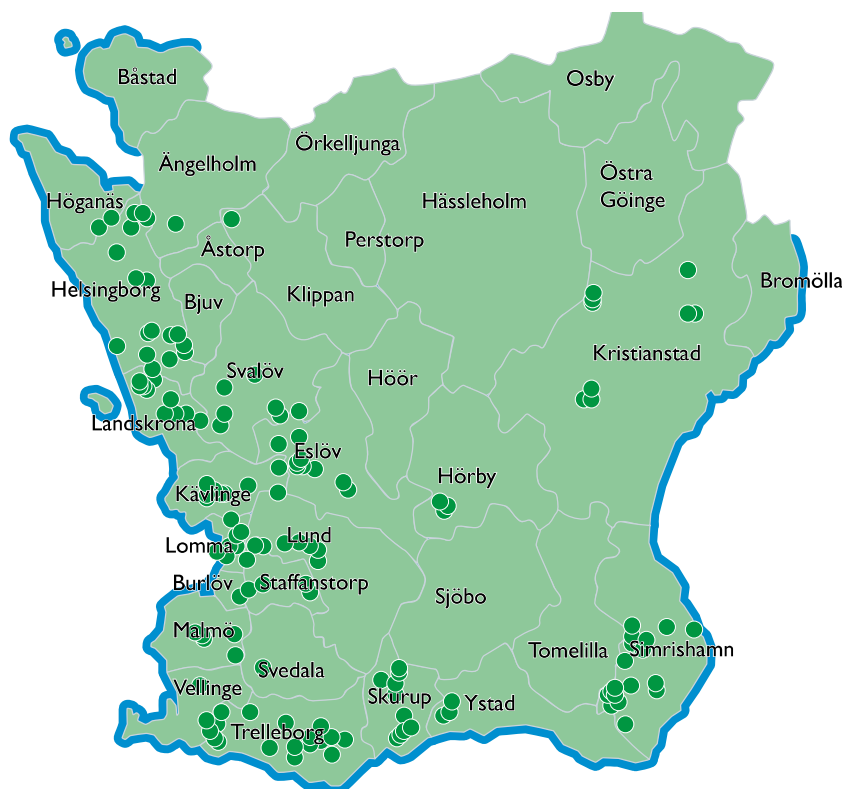
angrepp rapporteras. Betfluga bevakas i år med en uppdaterad metod där större fokus ligger på antal ägg och där observationerna görs med extra noggrannhet fram till bladstadium 8. Bladlöss, både svarta och gröna, samt gammaflyllarver kommer oftast lite senare och rapporteras precis som vanligt.

Även förekomsten av nyttodjur, såsom nyckelpigor, blomflugor och guldögonsländor, registreras för att bättre förstå samspelet mellan skadegörare och naturliga fiender. Bekämpningsbeslut baseras alltid på tydligt definierade tröskelvärden kopplade till utvecklingsstadium och skadegrad.

Nytt digitalt analysstöd

Inför 2026 lanseras en ny digital plattform på NBR:s webb med historiska data från insektsbevakningen. Vid publicering efter sommaren kommer plattformen att omfatta åren 2019–2025 och göra det möjligt att se hur insektsförekomsten varierat mellan säsonger och områden. Data från säsongen 2026 läggs till när säsongen är avslutad och materialet är komplett.

De veckovisa bevakningsresultaten under pågående säsong presenteras löpande i appen Sockerbetor.

Historiska bevakningslokaler. Kommande portal kommer att visa interaktiva kartor och grafer över skadegörare i Sverige under åren 2019–2025.

Belén Cotes
NBR Nordic Beet Research

Louise Holmquist
NBR Nordic Beet Research